

ПРИЈЕДЛОГ

На основу члана 73 и 75. Закона о водама („Службени гласник Републике Српске“, број 50/06 и 92/09, 121/12, 74/17), члана 39.став 2.. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Српске“, број 97/16, 36/19 и 61/21), а у складу са чланом 14. Правилника о мјерама заштите, начину одређивања и одржавања зона санитарне заштите („Службени гласник Републике Српске“, број 76/16), Скупштина општине Фоча, на _____ редовној сједници, одржаној дана _____ године, д о н о с и

О Д Л У К У О САНИТАРНОЈ ЗАШТИТИ ИЗВОРИШТА „ЧЕСМЕ“ ВОДОСНАБДИЈЕВАЊЕ ОПШТИНЕ ФОЧА

I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овом одлуком утврђују се зоне санитарне заштите изворишта „Чесме“ (даље: Извориште), са којег се врши снабдијевање водом општине Фоча, величина и границе зона санитарне заштите, мјере и режим заштите, надзор над спровођењем ове одлуке, казнене одредбе и друга питања од интереса за спровођење санитарне заштите изворишта.

Члан 2.

Извориште је лоцирано на око 10 км јужно од Фоче.

Члан 3.

Заштита Изворишта врши се успостављањем зона санитарне заштите и заштитних мјера, које су утврђене на основу до сада проведених истражних радова и Програма санитарне заштите, у складу са локалним условима.

Члан 4.

Утврђивање зона санитарне заштите и заштитних мјера врши се у циљу заштите вода Изворишта од свих видова загађења и штетних утицаја који могу неповољно дјеловати на хигијенску исправност воде за пиће или на издашност Изворишта.

Члан 5.

(1) Урбанистичко уређење простора, грађење, привредне, пољопривредне и друге дјелатности могу се вршити само на начин и под условима који су утврђени овом одлуком.

(2) Привредна друштва, општински органи управе, друга правна лица, предузетници и грађани дужни су придржавати се одредби ове одлуке и примјенјивати прописане мјере заштите.

II ЗОНЕ САНИТАРНЕ ЗАШТИТЕ И ЗАШТИТНЕ МЈЕРЕ

Члан 6.

(1) Извориште „Чесме” је извориште подземних вода у издани са карстним типом порозности и према Правилнику о мјерама заштите, начину одређивања и одржавања зона санитарне заштите, подручја на којима се налазе изворишта, као и водних објеката и вода намјењених људској употреби, утврђују се три зоне санитарне заштите Изворишта.

(2) Зоне санитарне заштите су сљедеће:

- а) Зона непосредне санитарне заштите;
- б) Зона уже санитарне заштите;
- в) Зона шире санитарне заштите.

1.ЗОНА НЕПОСРЕДНЕ САНИТАРНЕ ЗАШТИТЕ ИЗВОРИШТА -ЗОНА НАЈСТРОЖИЈЕГ РЕЖИМА ЗАШТИТЕ

Члан 7.

(1) Зона непосредне санитарне заштите Изворишта обухвата простор око каптажног објекта.

(2) Зона непосредне заштите ограничена је сљедећим преломним тачкама:

Преломне тачке зоне непосредне заштите

Редни број преломне тачке	X	Y
1.	4809218	6557732
2.	4809039	6557744
3.	4809033	6557640
4.	4809211	6557630

Члан 8.

Право својине на подручју Зона непосредне санитарне заштите Изворишта укњижити ће се на општину Фоча.

Члан 9.

(1) На подручју зоне непосредне санитарне заштите Изворишта налазе се сљедећи објекти и припадајућа опрема:

- а) каптажа,
- б) преливна грађевина
- ц) објекат за смјештај људства и опреме
- б) дио транспортног цјевовода и
- в) унутрашњи приступни пут.

(2) Поред објеката из претходног става овог члана, на подручју Зона непосредне заштите Изворишта могу се уз примјену прописаних мјера заштите, градити или налазити само водни и други објекти, као што су водозахватни објекти, резервоари, прилазни и унутрашњи путеви и други објекти, неопходни за рад система водоснабјевања.

Члан 10.

(1) Водни и други објекти из члана 9. ове одлуке и њима припадајућа опрема укњижеће се као својина општине Фоча.

(2) Предузеће водовод и канализација "Извор" а.д.. Фоча (у даљем тексту : ПВиК "Извор") управља и одржава водне и друге објекте са припадајућом опремом.

(3) ПВиК " Извор" надлежан је за спровођење свих мјера заштите прописаних овом одлуком на подручју непосредне зоне санитарне заштите Изворишта.

(4) ПВиК "Извор" дужно је да донесе мјере и унапријед одреди поступке и дежурну службу са именованим одговорним лицем, која ће бити надлежна за обезбјеђење и спровођење мјера санитарне заштите те координацију и вођење активности санације у случају хаварије.

Члан 11.

(1) Подручје зоне непосредне санитарне заштите мора бити заштићено оградом од неовлаштеност приступа, као и другим потребним мјерама физичке заштите и осигурања.

(2) Ограда из претходног става овог члана мора бити изведена на начин да спријечи неовлаштени или насилни улазак на подручје зоне непосредне санитарне заштите Изворишта.

Члан 12.

(1) Приступ на подручје зоне непосредне санитарне заштите Изворишта дозвољен је само лицима запосленим на пословима одржавања и обезбјеђења објеката и зона непосредне заштите, надлежним инспекцијским органима и изузетно лицима која из оправданих разлога добију одобрење од ПВиК "Извор".

(2) Сва лица из претходног става овог члана морају посједовати одговарајуће пропуснице како би могла приступити простору зона непосредне заштите. Врста пропусница и услови њиховог издавања утврђују се општим актима ПВиК "Извор"

(3) О свим посјетама лица и ангажовању средстава која нису радно ангажована на пословима водоснабјевања у зони непосредне санитарне заштите, мора се водити посебна евиденција кроз књигу посјета, у коју се уписују пуна имена, адресе становања и својства лица која тренутно бораве у зони, односно назива и тип средства, дужину боравка и сврху боравка у зони.

Члан 13.

Лица која стално или повремено раде на објектима унутар зоне непосредне санитарне заштите Изворишта морају бити подвргнута обавезном здравственом периодичном прегледу.

Члан 14.

(1) ПВиК "Извор" искључиво је надлежно за кориштење земљишта зона непосредне санитарне заштите Изворишта.

(2) На подручју зоне непосредне санитарне заштите Изворишта, поред забрана које се односе на зону уже заштите и зону шире заштите, примјењује се и забрана свих активности које нису везане за планско пружање услуга водоснабдијевања и одржавања зона и објеката.

(3) Изузетно од одредаба става 1. овог члана, ПВиК "Извор" дужно је да земљиште у зони непосредне санитарне заштите Изворишта засије травом и растињем плитког и везаног коријења.

(4) Простор зоне непосредне санитарне заштите Изворишта може се користити, у функцији чишћења простора, само као сјенокос.

(5) Забрањена је у зони непосредне санитарне заштите Изворишта употреба средстава за заштиту биља и прихрањивање травњака и слично.

2. ЗОНА УЖЕ САНИТАРНЕ ЗАШТИТЕ - ЗОНА ОГРАНИЧЕНОГ РЕЖИМА ЗАШТИТЕ

Члан 15.

Зона уже санитарне заштите Изворишта обухвата простор ограничен сљедећим преломним тачкама:

Редни број преломне тачке	X	Y
1.	4810076	6559335
2.	4809468	6559613
3.	4808456	6559910
4.	4807608	6559732
5.	4807500	6559072
6.	4807513	6558418
7.	4808092	6557655
8.	4809200	6557364
9.	4809372	6557405

10.	4809919	6557795
11.	4810090	6558015

Члан 16.

На подручју зоне уже санитарне заштите Изворишта забрањено је извођење радова, изградња објеката и обављање активности, којима се могу загадити воде изворишта, а нарочито:

а) извођење радова, изградња објеката и обављање активности које су забрањене у Зони шире заштите Изворишта;

б) изградња индустријских погона, занатских радњи, пољопривредних објеката и складишта грађевинског материјала, осим мањих погона који не употребљавају и не производе опасне и штетне материје, које су наведене у Правилнику о условима испуштања отпадних вода у површинске воде („Службени гласник Републике Српске“, број 44/01) и Правилнику о условима испуштања отпадних вода у јавну канализацију („Службени гласник Републике Српске“, број 44/01), а који добију водопривредну сагласност или дозволу Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде;

в) изградња путева, жељезничких пруга, паркиралишта и резервоара било које намјене, уколико се не спроведу мјере заштите у складу са најбоље доступним техникама и уколико за ту дионицу, не добију водопривредну сагласност или дозволу Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде;

г) изградња колектора канализације, осим непропусног, који служи само за објекте којису на том подручју;

д) изградња рибњака;

ђ) изградња терена за камповање, спортских терена, туристичких и стамбених објектата колективног становања;

е) транспорт радиоактивних и других за воду штетних и опасних материја, без посебних најава и спровођења мјера посебне пратње и заштите кроз та подручја, и уз спровођење плана за акцидентна загађења;

ж) свако ускладиштење нафте и нафтних деривата;

з) свака рударска и грађевинска дјелатност којом се оштећује заштитни покров или омогућује отворено сакупљање воде, осим активности испитивања које су предвиђене и служе функцији водоснабдијевања;

и) отварање шљункара и пјескара, тресетишта позајмишта глине, засјека, каменолома, предузимање било којих пољопривредних и шумарских захвата којима би могла бити оштећена активна зона тла или смањена дебљина кровине, послјешила или убрзала ерозију тла, осим радњи које то спречавају;

ј) постављање торова, осим испаше;

к) отворено ускладиштење и примјена вјештачког ђубрива и пестицида;

л) логоровање и купање у површинским водама;

љ) прање возила, радних машина и уређаја, као и замјена уља, резервних дијелова и сл.;

м) отварање нових гробља и укопавање на постојећим гробљима;

- н) површинско и дубинско минирање;
- њ) употреба тла у пољопривредне сврхе, осим ливада и
- о) друге активности за које се утврди да могу имати негативне посљедице за извориште.

Члан 17.

(1) На подручју уже зоне санитарне заштите зоне Изворишта могу остати већ постојећи стамбени објекти, као и индивидуални објекти за узгој стоке и перади који су изведени уз ове стамбене објекте.

(2) На објектима из претходног става дозвољени су радови усмјерени на текуће одржавање, а у складу са условима дефинисаним актом о грађењу, издатим од стране надлежног органа. Санитарне отпадне воде из објеката на подручју уже зоне санитарне заштите из става 1. овог члана морају се прикупљати и транспортовати прописно пројектованим и изведеним канализационим системом. Канализациони систем мора бити водонепропустан на подручју уже зоне санитарне заштите Изворишта.

(3) У случајевима када се не врши пречишћавање прикупљених отпадних вода из претходног става овог члана, санитарне отпадне воде морају се испустити изван подручја уже и шире зоне санитарне заштите Изворишта.

(4) За објекте који се налазе у ужој зони санитарне заштите Изворишта, а нису прикључени на канализациони систем морају се примјенити одредбе Правилника о третману и одводњи отпадних вода за подручје градова и насеља гдје нема јавне канализације (" Службени гласник Републике Српске" број: 68/01)

Члан 18.

(1) На подручју зоне уже санитарне заштите Изворишта, забрањују се све активности које нису у директној вези са радом и одржавањем водозахватних објеката. Активности које се проводе у циљу рада и одржавања водозахватних објеката не смију штетно дјеловати на Извориште.

(2) Изузетно од одредаба става 1. овог члана, допуштају се сљедеће активности у обиму који не утиче на квалитет подземне воде на Изворишту:

а) Провођење канализације и других инсталација, које служе за нормалан рад објеката за водоснабдијевање, у ком случају је одговарајућим пројектним и извођачким рјешењима потребно осигурати да те инсталације не могу угрозити Извориште;

б) Кретање становништва без ограничења, контролисане рекреативне активности, што може укључити стазе за шетњу, џогинг и вожњу бицикала, паркове за шетњу и сједење и сл. при чему није дозвољена изградња спортских и рекреационих објеката;

в) Одржавање постојећих објеката, усмјерено на обезбјеђење правилног функционисања постојећих објеката, првенствено са аспекта прихвата и одвођења отпадних вода, те уклањања чврстог отпада, при чему није дозвољена промјена намјене објеката.

3. ЗОНА ШИРЕ САНИТАРНЕ ЗАШТИТЕ - ЗОНА БЛАГОГ РЕЖИМА ЗАШТИТЕ

Члан 19.

Зона шире санитарне заштите Изворишта обухвата простор ограничен сљедећим преломним тачкама:

Редни број преломне тачке	X	Y
1.	4811162	6559298
2.	4810639	6559986
3.	4810256	6560105
4.	4809485	6560224
5.	4809219	6560621
6.	4808688	6560803
7.	4807632	6560867
8.	4807187	6560875
9.	4806775	6560779
10.	4806290	6560406
11.	4806029	6560085
12.	4805919	6558962
13.	4806131	6558104
14.	4806605	6557478
15.	4806940	6557741
16.	4807428	6557702
17.	4808006	6557443
18.	4809210	6557145
19.	4809659	6557344
20.	4810369	6557818
21.	4810979	6557831

Члан 20.

На подручју зоне шире санитарне заштите Изворишта забрањено је извођње радова, изградња објеката и обављање активности којима се могу загадити воде Изворишта, а нарочито:

- а) упуштање отпадних вода у тло;
- б) изградња објеката базне индустрије који испуштају радиоактивне или друге за воду штетне и опасне материје или отпадне воде (рафинерије нафте, нуклеарни реактори, металопрерађивачки погони, хемијске фабрике и сл.)
- в) одлагање, задржавање или одстрањивање увођења у подземље радиоактивних материја.
- г) одлагање, задржавање, увођење у подземље, за воду опасних и штетних материја које су наведена у Правилнику о условима испуштања отпадних вода у површинске воде и Правилнику о условима испуштања отпадних вода у јавну канализацију, осим ако се не ради о материјама које се могу испустити у јавну канализацију и ако су те штетне материје у потпуности одведене непропусном канализацијом изван утицајног подручја;
- д) изградња цјевовода за течности које су штетне и опасне за воду;
- ђ) ускладиштење радиоактивних и других за воду штетних и опасних материја, осим ускладиштења лож уља за домаћинство и погонског горива за пољопривредне машине, ако су спроводене најбоље доступне технике, као и сигурносне мјере за изградњу, довоз, пуњење, ускладиштење и употребу;
- е) изградња резервоара и претакалишта за нафту и нафтне деривате, радиоактивне и остале за воду опасне и штетне материје;
- ж) извођење истражних и експлоатационих бушотина за нафту, земни гас, минералну воду, радиоактивне материје и израда подземних складишта;
- з) отворено ускладиштење и примјена хемијских средстава штетних за тло и воду, пестицида и средстава за регулисање и раст биља;
- и) коришћење отпадних вода у пољопривреди, укључујући и оборинске воде са саобраћајних површина, те упуштање ових вода у акумулацију или њене притоке;
- ј) изградња насеља, болница, одмаралишта, индустријских и занатских погона, осим ако се отпадне воде из њих не одводе у цјелости непропусном канализацијом изван зоне заштите;
- к) изградња сточних, перадарских и других фарми и товилишта;
- л) изградња полетно слетних стаза у ваздушном саобраћају;
- љ) изградња војних складишта и сличних војних објеката;
- м) изградња жељезничких и аутобуских станица и ауто-транспортних терминала;
- н) изградња уређаја за пречишћавање отпадних вода и уређаја за спаљивање смећа;
- њ) изградња нових гробља и проширење постојећих (хуманих и сточних);
- о) формирање депоније чврстог отпада, планирки, мрциништа, аутоотпада и старог жељеза;
- п) употреба материјала штетних за воду код изградње објеката (нпр. смола, битуменозни материјали, шљака и сл.);

- р) пражњење возила за одвоз фекалија;
- с) упуштање у тло расхладних и термалних вода;
- т) отварање ископа у површинском заштитном слоју осим на мјестима изградње објеката;
- ћ) експлоатација минералних сировина;
- у) прање возила и замјена уља уз површинске воде;
- ф) напајање стоке из површинских вода и гоњење стоке преко водотока;
- х) комерцијални узгој рибе осим биолошког одржавања и порибљавања у природним токовима;
- ц) крчење шума и друге дјелатности које изазивају ерозију тла као што је изградња привремених саобраћајница, шумских влака за привлачење и извлачење дрвних сортимената.

Члан 21.

(1) На подручју шире зоне санитарне заштите Изворишта могу остати већ постојећи стамбени објекти, као и индивидуални објекти за узгој стоке и перади који су изграђени уз ове стамбене објекте.

(2) На објектима из претходног става дозвољени су радови усмјерени на текуће одржавање, а у складу са условима дефинисаним актом о грађењу, издатим од стране надлежног органа.

(3) Санитарне отпадне воде из објеката на подручју шире заштитне зоне, из става 1. овог члана морају се прикупљати и транспортовати прописно пројектованим и изграђеним канализационим системом. Канализациони систем мора бити водонепропустан на подручју шире зоне санитарне заштите.

(4) У случајевима када се не врши пречишћавање прикупљених санитарних отпадних вода из претходног става овог члана, санитарне отпадне воде морају се испуштати изван подручја шире зоне санитарне заштите Изворишта.

Члан 22.

ПВик" Извор "дужно је изградити заштитну ограду из члана 11. ове одлуке и на прописан начин обиљежити одговарајућим знаковима зоне и појасеве заштите, у складу са Правилником о мјерама заштите, начину одређивања и одржавања зона санитарне заштите („Службени гласник Републике Српске“, број 76/16).

III НАДЗОР НАД СПРОВОЂЕЊЕМ

Члан 23.

Надзор над спровођењем ове одлуке врше надлежни инспекцијски органи и комунална полиција, сваки из своје надлежности.

IV КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 24.

(1) Новчаном казном од 1.000,00 КМ до 10.000,00 КМ казниће се за прекршај правно лице уколико:

а) Обавља активности, врши извођење радова, изградњу или реконструкцију објеката супротно мјерама заштите прописаним чланом 12. став (1), чланом 14. став (2), (4) и (5), чланом 16. и 18. став (1), чланом 20. став (1) и (2), ове одлуке;

б) Ако не поступи у складу са одредбама члана 10. став (4), чланом 11. став (1) и (2), чланом 12. став (2) и (3), чланом 13. и 14. став (1), (3) и (6), чланом 17. став (2) и (3), чланом 18. став (2), чланом 21. став (2), (3) и (4), ове одлуке;

(2) За прекршаје из овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном у износу од 300,00 КМ до 1.000,00 КМ.

(3) За прекршаје из става 1. овог члана казниће се и физичко лице новчаном казном у износу од 300,00 КМ до 1.000,00 КМ.

V ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 25.

Саставни дио ове одлуке су графички прилози на којиме су приказане границе зона санитарне заштите Изворишта.

Члан 26.

(1) ПВиК "Извор" ће на подручју зона непосредне санитарне заштите, уже зоне санитарне заштитне и шире зоне санитарне заштите извршити уређење простора и провођење мјера заштите у складу са овом одлуком и Програмом санитарне заштите у року од 12 мјесеци од дана ступања на снагу ове одлуке.

2) Општина Фоча дужна је извршити радње из члана 8. ове одлуке, у року од дванаест мјесеци од дана ступања на снагу ове одлуке.

(3) ПВиК Извор дужно је извршити радње из члана 11. и 12. ове одлуке, у року од дванаест мјесеци од дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 27.

Доносиоци планских докумената (просторни план, урбанистички план, регулациони планови, план управљања водама, шумско-привредна основа) дужни су исте ажурирати са одредбама ове одлуке у року од 12 мјесеци од дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 28.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику“ општине Фоча.

Број: _____
Фоча, _____ 2023. године

Предсједник
Скупштине општине Фоча

Образложење

Правни основ за доношење ове одлуке садржан је у одредбама чланова 73. 74. и 75. Закона о водама („Службени гласник Републике Српске“, бр. 50/06, 92/09,121/12 и 74/17) којима је, између осталог, уређен начин заштите изворишта воде за пиће и људску употребу.

Чланом 73. став 1. Закона о водама, прописано је да подручја на којима се налазе изворишта вода која се по количини и квалитету могу користити или користе за јавно снабдијевање водом за пиће морају бити заштићена од загађивања и од других утицаја који могу неповољно утицати на здравствену исправност воде или на издашност изворишта. На подручјима која се користе за јавно снабдијевање водом проводи се заштита изворишта утврђивањем зона санитарне заштите, чија се величина, границе, санитарни режим и други услови одређују у складу са подзаконским актима о утврђивању зона санитарне заштите и заштитних мјера, те истражних радова.

Важећи подзаконски акт о утврђивању зона санитарне заштите и заштитних мјера је Правилник о мјерама заштите, начину одређивања, одржавања и обиљежавања зона санитарне заштите („Службени гласник Републике Српске“, број 77/16), којим су прописани услови за одређивање зона санитарне заштите и заштитних мјера изворишта воде за пиће. Чланом 12 овог Правилника је утврђено да се ради утврђивања зона санитарне заштите доносе програми санитарне заштите на нивоу сваког града или општине за свако извориште. Саставни дио Програма је Елаборат о квалитету и резервама подземне воде коју израђује стручна организација која посједује лиценцу за геолошка истраживања.

Општина Фоча је прибавила појединачне Програме санитарне заштите за изворишта "Лучка врела и "Чесме" чији је саставни дио и Елаборат о квалитету и резервама подземних вода Изворишта "Лучка Врела" и " Чесме".

Чланом 75. став 1. Закона о водама прописано је да зоне санитарне заштите и заштитне мјере утврђује орган локалне управе на чијем се подручју налази извориште. У члану 75. став 2. Закона прописано је да одлуку о заштити изворишта чије се зоне санитарне заштите простиру на подручју јединице локалне самоуправе доноси надлежна скупштина општине.

За изворишта „Лучка врела“ и “Чесме“ постојао је Програм санитарне заштите Изворишта урађен од стране Института за воде д.о.о. Бијељина у септембру мјесецу 2014 године. На основу Програма је донесена и Одлука о заштити Изворишта "Лучка врела", изворишта "Чесме" и водовода (" Службени гласник Општине Фоча" број: 10/15 и 03/20)

Без обзира на овај програм, и раније постојеће одлуке и спроведене мјере, као и усклађивања раније постојеће Одлуке са Правилником о мјерама заштите, начину одређивања, одржавања и обиљежавања зона санитарне заштите („Службени гласник Републике Српске“, број 77/16), приступило се изради нових докумената за ова изворишта. Програми су у складу са Правилником рађени појединачно за изворишта "Лучка Врела " и "Чесме" те су из ових разлога рађене и двије појединачне одлуке о заштити Изворишта

Цијени се да ће са предузимањем мјера према овој Одлуци овај проблем бити отклоњен.

Из ових разлога приступило се изради предметне одлуке.

ОБРАЂИВАЧ

**Одјељење за просторно уређење,
стамбено-комуналне послове**

ПРЕДЛАГАЧ

Начелник Општине